

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

258 (6837) | 5 лістапада 1940 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

Няхай жыве знешняя палітыка Совецкага ўрада, палітыка міру паміж народамі і забеспячэння безапаснасці нашай радзімы!

Няхай жыве наша родная Чырвоная Армія—магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны страж заваёў Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі!

(3 лозунгаў ЦК ВКП(б) да XXIII гадавіны

Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі)

Лозунгі ЦК ВКП(б)

да XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі

1. Няхай жыве XXIII гадавіна Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў СССР!
2. Братам па класу, вярнуць капітала, барацьбітам за вызваленне рабочага класа ва ўсім свеце—аша брацкае прывітанне!
3. Умацуем інтэрнацыянальныя сувязі рабочага класа СССР з рабочым класам капіталістычных краін! Вышэй сцяг міжнароднай пролетарскай саідарнасці!
4. Няхай жыве знешняя палітыка Совецкага Рада, палітыка міру паміж народамі і забеспячэння безапаснасці нашай радзімы!
5. Няхай жыве наша родная Чырвоная Армія—магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны страж заваёў Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі!
6. Працоўныя Совецкага Саюза! Не забывайцеся на капіталістычным акружэнні! Будзем няўхільна маюць нашу Чырвоную Армію і нашу сацыялістычную разведку—ВЧК!
7. Няхай жыве Ваенна-Марскі флот Совецкага Саюза—надзейная ахова савецкіх марскіх граніц!
8. Няхай жыве магутная савецкая авіяцыя! Няхай жывуць савецкія лётчыкі—гордыя сокалы нашай радзімы!
9. Прывітанне мужным і бяспашчым байцаранічкім, пільным вартавым краіны сацыялістам!
10. Прывітанне працоўным Літвы, Латвіі, Эстоніі, эсэрабам, Паўночнай Букавіны, будучым сваёй вольнай жывуць у вялікай брацкай самі народаў Совецкага Саюза!
11. Няхай жыве Саюзная Малдаўская Савецкая сацыялістычная Рэспубліка!
12. Няхай жыве Саюзная Літоўская Савецкая сацыялістычная Рэспубліка!
13. Няхай жыве Саюзная Латвійская Савецкая сацыялістычная Рэспубліка!
14. Няхай жыве Саюзная Эстонская Савецкая сацыялістычная Рэспубліка!
15. Няхай жыве брацкі саюз і дружба народаў Совецкага Саюза!
16. Стаханавцам прамысловасці, транспарта, індустрыі і сельскай гаспадаркі, знатым людзям нашай краіны—большэвіцкае прывітанне!
17. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі руднай і каляровай металургіі! Змагайцеся за павышэнне вытворчасці метала, за яго якасць!
18. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі машынабудавальнай прамысловасці! Змагайцеся за вышэйшага перадавога ў свеце машынабудавальніцтва!
19. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі аэрацыйнай прамысловасці! Маюць абаронную магутнасць нашай радзімы! Узбройвайце Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі флот навіейшай тэхнікай!
20. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі электраэнергетычнай і энергетычнай прамысловасці! Большэвіцкімі тэмпамі рухайце ўперад здабычу паліва і стварэнне электраэнергіі! Умацоўвайце паліўна і энергетычную базу СССР!
21. Работнікі хімічнай прамысловасці! Змагайцеся за стварэнне магутнай хімічнай прамысловасці нашай краіны!

22. Таварышы будаўнікі! Змагайцеся за паскарэнне тэрмінаў будаўніцтва, за ўдзешаўленне і высокую якасць пабудовы!
23. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі лёгкай і тэкстыльнай прамысловасці! Больш паркала, шуюку, сукна, трыкатажа, абутку, вопраткі для грамадзян Савецкай краіны! Змагайцеся за высокую якасць прадукцыі!
24. Створым магутныя дзяржаўныя працоўныя рэзервы для прамысловасці і транспарта!
25. Калгасныя і гарадскія моладзь! Ідзіце ў школы фабрычна-заводскага абучэння, рамесленыя і чыгуначныя вучылішчы! Рыхтуйцеся стаць кваліфікаванымі работнікамі нашай радзімы!
26. Барацьба з прагульчыцкамі і дэзарганізатарамі вытворчасці ёсць барацьба за ўмацаванне магутнасці нашай радзімы і яе Чырвонай Арміі! Няхай жывуць працоўныя дысцыпліна і ўзорны парадка на прадпрыемствах нашай радзімы!
27. Калгаснікі і калгасніцы! Змагайцеся за высокую ўраджаі і ўздым грамадскай жывёлагадоўлі! Умацоўвайце грамадскую гаспадарку калгасу! Няхай жыве заможнае і культурнае жыццё калгасу!
28. Служачыя савецкіх устаноў! Змагайцеся за ўмацаванне дзяржаўнай дысцыпліны, за дакладнае выкананне савецкіх законаў!
29. Работнікі дзяржаўнага і кааператыва гандлю! Змагайцеся за лепшае абслугоўванне савецкага спажываўца, за культурны савецкі гандаль у горадзе і вёсцы!
30. За далейшы росквіт сацыялістычнай культуры народаў СССР, за новыя поспехі і заваёвы савецкай навукі, тэхнікі, мастацтва!
31. Няхай жыве роўнапраўная жанчына Савецкага Саюза—актыўная ўдзельніца ў кіраванні дзяржавай, гаспадарчымі і культурнымі справамі нашай краіны!
32. Выхаванне ўсёй масы членаў прафсаюзаў у духу левізму—паточны абавязак савецкіх прафсаюзных арганізацый! Няхай жывуць савецкія прафсаюзы—школа камунізма!
33. Разгорнем крыткі нашых недахопаў! Умацуем ішчэ больш магутнасці і арганізаванасці нашай дзяржавы!
34. Няхай жыве комсамол — верны памочнік большэвіцкай партыі! Няхай жыве савецкая моладзь—будучыня нашай радзімы!
35. Навучаючыся савецкай школы! Авалядайце навуку, рыхтуйцеся стаць барацьбітамі за справу Леніна—Сталіна!
36. Няхай жыве і мацнее наша магутная радзіма—Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік!
37. Няхай жыве наш рабочы клас!
38. Няхай жыве наша калгасная сялянства!
39. Няхай жыве наша савецкая інтэлігенцыя!
40. Няхай жыве Усесаюзная Комуністычная партыя большэвікоў—перадавы атрад працоўных Совецкага Саюза!
41. Няхай жыве Комуністычны Інтэрнацыянал—арганізатар барацьбы за перамогу працоўных!
42. Няхай жыве вялікі пераможны сцяг Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна! Няхай жыве левізм!

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай Партыі (большэвікоў).

Цэнтральнаму Камітэту КП(б) Казахстана і Презідыуму Вярхоўнага Савета Казахскай ССР

Цэнтральны Камітэт Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі і Савет Народных Камісараў Беларускай ССР гораду Мінска і Савет Народных Камісараў Казахскай ССР гораду Алма-Аты, у сувязі з 20-годдзем утварэння Удмурцкай АССР Презідыуму Вярхоўнага Савета РСФСР паслаў прывітанне Презідыуму Вярхоўнага Савета Удмурцкай АССР, Савету Народных Камісараў РСФСР і Савету Народных Камісараў Казахскай ССР і абласному камітэту ВКП(б).

Указам Презідыума Вярхоўнага Савета РСФСР за выдатныя заслугі ў галіне пабудовы і тэхнікі, мастацтва, народнай асветы і аховы здароўя прысвоены пачётныя званні:

Заслужанага дзеяча навукі і тэхнікі РСФСР Пажыжылаву М. А.—інжынеру, начальніку канструктарскага бюро Іжэўскага машынабудавальнага завода і Фішэр А. Я.—інжынеру, галоўнаму тэхналогу таго-ж завода.

Заслужанага артыста РСФСР—Ложніну Б. А.—артысту Удмурцкага дзяржаўнага тэатра.

Званне заслужанага настаўніка школы РСФСР прысвоена 19 работнікам школы, званне заслужанага ўрача РСФСР—10 медыцынскім работнікам Удмурцкай АССР. (ТАСС).

20-годдзе Удмурцкай АССР

У сувязі са споўніўшымся 4 лістапада г. г. 20-годдзем утварэння Удмурцкай АССР Презідыум Вярхоўнага Савета РСФСР паслаў прывітанне Презідыуму Вярхоўнага Савета Удмурцкай АССР, Савету Народных Камісараў РСФСР і Савету Народных Камісараў Казахскай ССР і абласному камітэту ВКП(б).

Указам Презідыума Вярхоўнага Савета РСФСР за выдатныя заслугі ў галіне пабудовы і тэхнікі, мастацтва, народнай асветы і аховы здароўя прысвоены пачётныя званні:

Заслужанага дзеяча навукі і тэхнікі РСФСР Пажыжылаву М. А.—інжынеру, начальніку канструктарскага бюро Іжэўскага машынабудавальнага завода і Фішэр А. Я.—інжынеру, галоўнаму тэхналогу таго-ж завода.

Заслужанага артыста РСФСР—Ложніну Б. А.—артысту Удмурцкага дзяржаўнага тэатра.

Званне заслужанага настаўніка школы РСФСР прысвоена 19 работнікам школы, званне заслужанага ўрача РСФСР—10 медыцынскім работнікам Удмурцкай АССР. (ТАСС).

Цэнтральны Камітэт Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі і Савет Народных Камісараў Беларускай ССР выражаюць упэўненасць, што працоўныя Казахскай ССР лабіруюць ашчэ большых поспехаў у гаспадарчым і культурным будаўніцтве і з усімі народамі Совецкага Саюза будучы і ў далейшым усімі сіламі змаганьня за ўмацаванне нашай вялікай сацыялістычнай радзімы, за поўнае таржаство камунізма.

Няхай жыве шчаслівыя свабоды Казахскай народ!

Няхай жыве вялікая партыя Леніна—Сталіна!

Няхай жыве мудры правяду і чыстае жыццё працоўных усіх свету—рошчы і левізм Сталіна!

ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ.
СНК БЕЛАРУСНАЙ ССР.

6 лістапада 1940 г., у 8 гадзін ве

чара, у парламані Беларускага Дзяржаўнага Сходу Леніна тэатра оперы і балета (плошча Парыжскай Ненуны) абудова ўрачыства пасяджэння партыйных, савецкіх, грамадскіх арганізацый горада Мінска з прадстаўнікамі РСЧА мінскага гарнізона, прысвечанае XXIII гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў СССР.

МІНСКІ ГАРКОМ КП(б)Б.
ВЫКАНОМ МІНГОРСОВЕТА.

Выбарчая кампанія ў заходніх абласцях БССР.

ЛЮДЗІ, ЗАСЛУЖЫШЫ ДАВЕР'Е МАС

БРАСТ. (Па тэлефону). У Жабіцкаўскім раёне пачалося вылучэнне кандыдатаў у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных. З вялікім палітычным удзелам працоўны схода найбольш азяткаўскага сельпо, прысвечаны вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты раённага і сельскага саветаў. На сходзе прысутнічала 227 чалавек.

Першым узяў слова селянін вёскі Барані Пётр Нікіфаравіч Жылько.

— У нашы родныя органы савецкай улады, — сказаў ён, — мы павінны паслаць сваіх лепшых сямно і лавок, якія з часно апрацавалі наша давер'е. Я прапаную вылучыць кандыдатам у дэпутаты раённага савета селяніна-аўдзія з вёскі Азтыта Валянціна Леона Нікіфаравіча. Ён першы бастраўна паліў голас пратэста супраць сваёй палітычнай памешчыкаў і капіталістаў. У 1933 г. за рэвалюцыйную дзейнасць ён быў кінуў у турму. Але ні жорсткасць катаранні, ні турэмныя казены не зламлі яго сілы і волю да барацьбы.

Наступным барэ слова селянін з вёскі Сичова Пракопій Сіпававіч Раманюк.

— Тав. Валянцін будзе дастойным дэпутатам у раённы савет, — гаворыць Раманюк. — Будучы вылучаным на работу ў якасці старшні Азяткаўскага сельсавета, ён паказаў сабе зольным арганізатарам. Ён дабіўся таго, што наш сельсавет з'яўляецца ў раёне перадавым па выкарыстанні ўсіх гаспадарча-палітычных кампаній. У дзень выбараў мы ўсе аддаём свае галасы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, за партыю Леніна—Сталіна. Гэтым самым мы будзем галасаваць за сваё шчасце.

КАНДЫДАТЫ БАРАНАВІЦКАЙ ОБЛАСЦІ

БАРАНАВІЧЫ. 4 лістапада. (Нар. «Звязда»). У гарадах і сёлах абласці ў вялікім удзелам праходзіць перадавыбарчыя сходы на вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты мясцовых саветаў. Працоўныя вылучаюць лепшых людзей — знатых стаханавцаў прамысловасці, сельскай гаспадаркі і прадстаўнікоў перадавой савецкай інтэлігенцыі.

Члены калгаса імені Сталіна, Ляхавіцкага раёна, аднадушна вылучылі кандыдатам у дэпутаты Баранавіцкага абласнога савета свайго старшню праўлення артылі тав. Рукава. Гэта — дастойная кандыдатура, і не памыліліся калгаснікі, сільніцы на ёй свай выбар. Тав. Рукава з'яўляецца арганізатарам калгаса. Ён — добры гаспадарнік і кіраўнік, карыстаецца сяроч мас вялікім аўтарытэтам.

Зараз калгас імені Сталіна аднае 104 батрацкіх і батрацка-савецкіх гаспадарні. Ён самы перадавы ў раёне, свечасоава разлічыўся з дэржавай па пастаўках і пастаўкаа заканавае сельскагаспадарчыя работы гэтага года. Калгаснікі зажалі пановаму. За кожны прададзены яны толькі авансам атрымаў на 5 кг хлеба і 28 кг бульбы.

З выключнай рашучасцю рабочыя, служачыя і спецыялісты паравознага дэпа Баранавічы на сваім перадавыбарчым сходзе сустралі прапанову стаханавца Івана Лавонга аб вылучэнні кандыдатам у дэпутаты абласнога савета першага сакратара Баранавіцкага абкома КП(б)Б дэпутата Вярхоўнага Савета СССР тав. Тура Івана Пятровіча.

Сход калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «Нявы шлах», Гаравіцкага раёна, вылучыў кандыдатам у дэпутаты абласнога савета былога батрака Пятра Антоанавіча Буглая, прапунючага ў сучасны момант брыгадзірам палыводчай брыгады.

На выбарчым участку

БЕЛАСТОК. 4 лістапада. (Нар. «Звязда»). Вечарам 2 лістапада клуб поштата тэстэтыльнага камітэта заложыў незвычайнае назавальнікі. Суды прышоў калдзухот хатнік гаспадынь, пенсіянераў, старыю восьмага выбарчага участка, запрошаных партыйнай арганізацыяй камітэта на сход. Іх тут вельмі сустралі, рассядзілі па месцах. На сходзе быў зроблен доклад аб гатавіне Кастрычніцка і палітычнага выбарах. Наста доклад сіламі абласнога Лома народнай творчасці блў лад ялікі канцэрт.

Гэта першы ў горадзе сход выбарчыкаў на участку. Да яго агітацыйна-паштат камітэта старанна рыхтаваўся. Агітатары развесілі на дамах запрашальныя блеты. Разных выбарчыкаў прызвалі на легкай машыне. Гурткі хатніх гаспадынь, кірмехі агітатары Дытубурскі, Лукавай, Канававай і Краўдзілвай, прышлі на сход поўнасцю і арганізавана.

Пасланцы народа

ГЛЫБОКАЕ. 4 лістапада. (БЕЛТА). Працоўны Глыбоцкага раёна вылучаюць кандыдатамі ў мясцовыя саветы сваіх лепшых прадстаўнікоў — стаханавцаў, перадавоў-калгаснікаў, інтэлігенцыю.

На сходзе ў вёсцы Жабіны, Мамайскага сельсавета, сядзе аднадушна вылучылі кандыдатам у дэпутаты Глыбоцкага раённага савета былога батрачку, зараз сіві-

НАСУСТРАЧ XXIII ГАДАВІНЕ КАСТРЫЧНІКА

РАДЫ ПЕРАКЛІЧКА МАСКВА—БЕЛАСТОК

БЕЛАСТОК. 4 лістапада. (Нар. «Звязда»). Год таму назад, калі тэстэтыльна прамысловасць Беларуска паляе яе нацыяналізацыя першыя крокі да адпалення і рэканструкцыі, суды прыехалі прадстаўнікі лепшых тэстэтыльчыкаў краіны — калектыва Маскоўскай трохгорнай мануфактуры імені Фелікса Дзяржынскага — пазналі сваім вопытам работы і заключылі дагавор сацыялістычна-пата саборніцтва з першым і другім тэстэтыльчымі камітатамі. З лістапада арбітр саборніцтва гэта «Москоўскай большэвік» арганізаваў радыспару прадстаўнікоў трохгорнай мануфактуры і беластокіх тэстэтыльчыкаў па пільнаму, як прадрывнасцю выканавоў дагавор сацыялістычна саборніцтва і чым яны сустракаюць XXIII гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Масквічы і беластачане расказалі адзін аднаму аб сваіх поспехах і здачах, узвешам на стэвілі прытані і адказвалі па іх.

Першым узяў слова дырэктар трохгорнай мануфактуры тав. Шклярэнка.

— Дарагі беластачане! — пачаў тав. Шклярэнка. — Калектыў трохгорнай мануфактуры імені Дзяржынскага вітае вас і віншуе з вялікім святам — XXIII гадавінай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Перад святкам наш камітат да сённяшні дзень выканаў гатавы план на 12 снежня, але за год абыліся вялікія перамены. Стаханавцаў рух апракціў старыя разлікі. Наш гатавы план будзе выканан да 1 снежня. 10 лістапада выканан на праздзенню і ткацтву 11-мес-

НОВЫЯ КЛУБЫ І СЕЛЬМАГІ

ПАРЫЧЫ. (Нар. «Звязда»). Да дня XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў вёсцы Рахшычы, Рахшыцкага сельсавета, адкрыта сельмаг з 5 аддзелаў — галактарыянага, абтуковага, гатавага адзеньня і т. д. У яго завезена на 53.000 рублёў прамысловых тавараў.

Закопана будаўніцтва клуба на 500 месцаў у сельсаветы «Сопец», Шчарынскага сельсавета.

У новым Доме сакультуры сустрэнуць свая працоўны Шацілаўскага сельсавета. Дом сакультуры разлічан на 650 чалавек, ён будзе мець стацыянарную гукавую кіноўстапоўку і бібліятэку.

Выканалі гатавы план

ПОЛАЦК. 4 лістапада. (Па тэлефону). Калектыў хлебакамітата сёння выкаваў гатавы вытворчую праграму на 100,5 проц., даўшы краіне высокакачэснай прадукцыі больш чым на 3 млн. руб. Да канца года калектыў даць прадукцыі звыш гатавага плана на 400 тыс. рублёў.

Хлебакамітат зааочыў будаўніцтва новага двухзавярховага дома, у які ўжо заселена 16 сямей лепшых стаханавцаў.

Радасныя дні перажывае і калектыў рабочых сельскагаспадарчых майстэрняў. Тут ішчэ да 2 лістапада гатавы вытворчым план выканан на 102,3 проц.

В. ШТАНОУ.

Вынікі саборніцтва

ТРОІНА. 4 лістапада. (Па тэлефону). У выніку шырокага разгорнутага перадавыбарчынага сацыялістычнага саборніцтва рад прадрывнасцю горада дабівся выдатных поспехаў. Скуравал № 5 31 калгасніка дэтарніаа выкаваў гатавы вытворчым план (у цэнавым выражэнні) на 100,6 проц., дэсяцімесячны план (у натуральным выражэнні) заваў выкаваў на 101,8 проц.

Набліжаюцца да выканання гатавага плана пражкамбінат № 1, фабрыка кофе і электрастанцыя.

Перадсвяточны падарунак стаханавцаў брыгады лесарубаў Владзіміра Міцкевіча

СТАВУБЫ. 4 лістапада. (Спец. нар. «Звязда»). Новыя вытворчы пераможцы сустракаюць кастрычніцкае свята стужбоўска лесарубы. Пяршыства ў перадавыбарчым саборніцтве па лесрамгасу заваяваў стаханавцаў брыгада Владзіміра Міцкевіча. Кастрычніцкае заданне яна выканала на 270 проц., загатоўвішы 382 кубаметры лесу.

Учора брыгада Владзіміра Міцкевіча дабілася новага вытворчага поспеху. Яна за дзень работы загатоўва 80,24 кубаметра

Е. УЗДЗЕНСКІ.

драўніны выбарчай рубкі, што складае 431,1 проц. плана. Кожны член брыгады пры норме 4,65 кубаметра вырубіў 20 кубаметраў, зарабішы ў гэты дзень на 74 р. 25 к.

Брыгада звярнулася да ўсіх лесарубаў і возчыкаў лесрамгаса з прапановай арганізаваць сацыялістычнае саборніцтва за дэтарніавае выкананне квартальнага плана да 15 снежня — дня выбараў у мясцовыя саветы ў заходніх абласцях рэспублікі.

МІЖНАРОДНАЕ ЗНАЧЭННЕ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

Перамога Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі з'явілася буйнейшым паваротам у сусветнай гісторыі. Падрываная і пераможаная пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, яна адкрыла сабой новую эпоху ў гісторыі чалавецтва — эпоху пралетарскіх рэвалюцый і падняла на больш высокую ступень нацыянальна-вызваленчую барацьбу каланіяльных і залежных краін.

Усе вядомыя ў гісторыі рэвалюцыі да 25 кастрычніка 1917 года знаменавалі сабой пераход улады з рук аднаго эксплуатацыйнага класа ў рукі другога класа эксплуатацыйнага. Эксплуататары мяняліся, эксплуатацыя аставалася.

Толькі наша Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя пачыналася назаўбяд з памешчыцка-капіталістычным работам, з усямі сацыяльнымі і нацыянальнымі прыгнётам, пачыналася назаўбяд з усямі эксплуатацыйнымі, устанавіла дыктатуру пралетарыята — ратавачы фактар рэвалюцыйнага пераўтварэння буржуазнага грамадства ў камуністычнае.

Імяна таму перамога Кастрычніцкай рэвалюцыі азначае каронны пераход у гісторыі чалавецтва, каронны пераход у гісторыі людзей ад эксплуатацыйнага капіталізму, каронны пераход у вызваленчым руху сусветнага пралетарыята, каронны пераход у спосабах барацьбы і формах арганізацыі, у быцц і страдальных, у культуры і ідэалогіі эксплуатацыйнага мас усяго свету (Сталін, «Пятніцы ленынізма», выд. XI, стар. 175). Значыць, гэта рэвалюцыя была не толькі расійскай рэвалюцыяй, але рэвалюцыяй інтэрнацыянальнага значэння.

Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя ўказала міжнароднаму пралетарыату і прыгнечаным народам шляхі і метады барацьбы, узбрала іх рэвалюцыйным волямі, дала ім форму арганізацыі рэвалюцыйнай дыктатуры, а таксама тэорыю і практычны вопыт сацыялістычнага будаўніцтва. Кастрычніцкая рэвалюцыя стварыла ў асобе СССР першы ачаг сацыялізма, стварыла базу сусветнага рэвалюцыйнага руху. Вызначальнае міжнароднае значэнне Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, Ленін пісаў, што «... усе асноўныя і многія другарадыя рысы нашай рэвалюцыі маюць міжнароднае значэнне, у сэнсе ўздзеяння яе на ўсе краіны...» і што «...рускі ўзор паказвае ўсім краінам сёння, і вельмі істотнае, з іх немінулага і недабэжнага будучага» (Ленін, т. XXV, стар. 171).

З перамогай сацыялістычнай рэвалюцыі ў Расіі рабочы клас СССР выступіў ударнай брыгадай сусветнага пралетарыята, стаў авангардам міжнароднай рэвалюцыі.

Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя прывяла да падняцця імперыялізму ў яго найбольш слабым звязе — у Расіі. Інакш інакш разбіла контррэвалюцыйную тэндэнцыю «тэорыю» аб неамячымасці перамогі сацыялізма ў адной асобна ўсталяванай краіне, з асобай сілай усцвержае значэнне ленынскага закона пераўтварэння і скасавання развіцця капіталізму ў эпоху імперыялізму. Цяжка і поўнацісна павердзілася ленынскае вучэнне Леніна і Сталіна аб сацыялістычнай рэвалюцыі, аб тым, «... што ўсім магчым прарыві імперыялістычнага фронту пралетарыятам дае победу ў адным месцы або некалькіх месцах, што магчыма перамога сацыялізма перамацаваць у некалькіх краінах або нават у адной, асобна ўсталяванай краіне, што адначасова перамога сацыялізма ў ўсіх краінах з прычыны лярэўнамернасці развіцця капіталізму ў гэтых краінах — немагчыма, што сацыялізм перамагае перамацаваць у адной або некалькіх краінах, а астатнія краіны на працягу некалькіх гадоў астануцца буржуазнымі краінамі» (Сталін, ВПН(6), стар. 161).

У выніку перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў Расіі з'явілася імперыялізм, выпала вельмі важна краіна, якая займае адну шостую частку зямнога шара; свет раскоўваў на дзве сістэмы, на два лагера — на лагер заапаўнаважанага, паіраўчанага капіталізму і на лагер развіваўчанага, перамацаванага ігуага ўперат сацыялізма. Кастрычніцкая рэвалюцыя з'явілася не толькі вынікам агучынага крызіса капіталізму, але і крыніцай палітычнага і абстрактнага гэтага крызіса. Барацьба двух прынцыпова розных свету, свету сацыялізма і свету капіталізму, у гіганцкай ступені ўзмацняе ўсе асноўныя супярэчнасці капіталістычнай сістэмы, «...ускорвае да кароннай усе супярэчнасці капіталізму і збірае іх у адзін вузел, ператвараючы іх у ітанне жыцця і смерці саміх капіталістычных парадкаў» (Сталін, «Пятніцы ленынізма», выд. XI, стар. 357). Супярэчнасць паміж капіталізмам у полым і краінай будучага сацыялізма з'яўляецца асноўнай супярэчнасцю сучаснай гісторыі, вызначальнай дзельняй яго ход і зыход, каронны змест узаемаадносін паміж Савецкім Саюзам і капіталістычным акружэннем.

Перамога Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ўказала на шлях і падняла на барацьбу многімільянным масам прыгнечаных і эксплуатацыйных, дала вельмівае штуршок развіццю міжнароднага рэвалюцыйнага руху. «На аснове магчымых патрабаванняў усяго сусветнага капіталізма, — гаворыцца ў праграме Камінтэрна, — абстрактнага класавай барацьбы і пад пераважным уплывам Кастрычніцкай рэвалюцыі пралетарыята адбыўся рад рэвалюцый і рэвалюцыйных выступленняў яе на кантыненте Еўропы, так і ў каланіяльных і паўкаланіяльных краінах».

Першым ушугальным волюкам на Кастрычніцкую рэвалюцыю і яе першыя крокі, накіраваныя к выхадзі імперыялістычнай вайны, з'явіліся грандыёзныя стачкі ў Аўстрыі і Германіі, якія ўспыхнулі ў студзені 1918 г. у неперарыўнай сувязі з перагаворамі ў Брест-Літоўску. Імяне да рэвалюцыйнага выхадзі з вайны на прыклад большавікоў узмацнілася сярод мас германскага, аўстрыйскага і венгерскага пралетарыята. У знак пратэста супроць насілых патрабаванняў, прад'яўленых са-

веткай дэлегацыі ў Брест-Літоўску, а таксама ў сувязі з цяжкім харчовым станавішчам у краіне, на ўсёй Аўстрыі і Германіі ў студзені 1918 г. пачаліся бурныя дэманстрацыі, якія перараслі ва ўсеагульную забастоўку. Забастовачны рух перакінуўся ў Венгрыю і Чэхію. Бастуючыя рабочыя выстаўлялі лозунгі: «Далей ваіну!», «Хлеба і міру!», «Нахай жыве Савецкая Расія!», «Нахай жывуць рабочыя Саветы!».

Кастрычніцкая рэвалюцыя аказала неперарадзімы рэвалюцыйнаіручы ўплыў на тал і фронт. Рэвалюцыйны рух перакінуўся ў армію і флот.

Рэвалюцыйны крызіс нарастаў. У лістападзе 1918 г. ўспыхнула ўзброенае паўстанне рэвалюцыйных матросаў, рабочых і салдат. Рэвалюцыя ў Германіі і Аўстрыі звернула роўжым паўфеадальных манархій у гэтых краінах. Арганізавалі Саветы рабочых дэпутатаў. Аднак здардзітва германскай і аўстрыйскай сацыял-дэмакратыі прывяло к таму, што рэвалюцыя ў гэтых краінах абмежавалася буржуазнымі рамкамі.

У сакавіку 1919 г. у Венгрыі таксама абвешчана савецкая рэспубліка, якая пратрымалася чатыры з паловай месяцы.

У студзені 1918 г. паўстанне рабочых у Фінляндыі закончылася часовай перамогай рабочага класа. У Літве, Латвіі і Эстоніі ў 1918—1919 гадах былі створаны савецкія рэспублікі, задуманыя, аднак, аб'яднанымі сіламі германскай контррэвалюцыі і Антанты.

Лозунг «Усе ўлада Саветам!» знашоў гарачы водку у перадавых слягах пралетарыята Польшчы. 19 студзеня 1918 г. у Варшаве ўспыхнула ўсеагульная забастоўка. Амаь ва ўсіх гарадах былі створаны Саветы рабочых дэпутатаў, у пачатках пачыліся Саветы беларускіх дэпутатаў. Аднак і ў Польшчы сацыял-дэмакраты адыгралі сваю грубую здардзіцкую ролю. У чэрвені 1919 г. буржуазны ўрад Польшчы з дапамогай сваіх верных псуў — сацыял-патрыятаў (ШС і будаўніц) разграміў Саветы.

Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя аказала вельмівае ўплыў на развіцц рэвалюцыйнага руху ў Англіі, Францыі, ЗША, г. зн. і ў краінах-пераможках. Калі пачалася інтэрвенцыя супроць маладой Савецкай Расіі, рабочыя Англіі, Францыі, ЗША і іншых краін выступілі ў абарону Савецкай рэспублікі.

Прыклад рускіх рабочых і сялян нахвіў на барацьбу і працоўныя масы Італіі, Японіі і рэду іншых краін.

Магутны штуршок дала Кастрычніцкая рэвалюцыя рабочаму, сялянскаму і нацыянальна-вызваленчаму руху на Балканах.

Барацьбу міжнароднага пралетарыята супроць інтэрвенцыі нехта разглядзіць ізалявана, толькі як барацьбу супроць узааплячэння імперыялістаў у рускую рэвалюцыю. Рэвалюцыйная дынаміка міжнароднага пралетарыята краіне Саветаў была, на сутнасці, састаўной, неперарыўнай часткай развіваўчай сусветнай рэвалюцыі.

Але ва ўсіх краінах Заходняй Еўропы рэвалюцыйная барацьба эксплуатацыйных класаў не ўзначалілася ратавачай перамогай над капіталізмам, пралетарыят аказаўся не ў стане скінучь буржуазію. Асноўная прычына заключалася ў тым, што рэвалюцыйнаіручыванне найбуйнейшых мас працоўных абганяла пратэст фарміравання камуністычных партый у краінах Заходняй Еўропы; там або зусім не было камуністычных партый, або яны былі яшчэ заада тамады, нявыпаленыя і не змагі забяспечыць сапраўднае большавіцкае кіраўніцтва масавым рэвалюцыйным рухам.

Лідэры сацыял-дэмакратыі і рэфармісцкі профсаюзаў скароталі свой уплыў на масы для таго, каб выраваць капіталізм, яны далі магчымасць буржуазіі адбыць атакі рэвалюцыйнага пралетарыята.

Перамога Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі далаказала ўсім працоўным, што скінучь капіталістаў магчыма толькі пры ўжыве, які рэвалюцыйнаіручыванне кіруюча рэвалюцыйна-працоўнага класа, узброенага перадавой тэорыяй пралетарыята — марксізмам-ленынізмам, свабодна ад апаратулізма, першымірама ў адносных зношківаў і капітулянтаў, рапучая і смецля ў арганізацыі і правядзенні ўзброенага паўстання. Таюй партыяй з'яўляецца партыя большавікоў, партыя Ленына — Сталіна. Такія партыі з'яўляюцца секцыяй Камінтэрна — камуністычных партый капіталістычных краін, якія становяцца баявым рэвалюцыйным штабам сацыялістычнай рэвалюцыі.

Стварэнне камуністычных партый і штаба сусветнай рэвалюцыі — Камуністычнага Інтэрнацыянала з'яўляецца вынікам перамогі пралетарскай рэвалюцыі ў кастрычніку 1917 года. Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя нарадзіла масавы камуністычны рух.

Пераможны пралетарыят разбіў ступі дзяржаўную машыну і стварыў новы тып дзяржавы — савецкую сацыялістычную рэспубліку. Ленін указваў, што «...ажыццявілімы Савецкую ўладу, мы напачаткі міжнародную, сусветную форму дыктатуры пралетарыята» (Ленін, т. XXIV, стар. 115).

Савецкая форма дзяржавы дала працоўным сапраўдную дэмакратыю, дэмакратыю пралетарскую, і забяспечыла адзіна правільнае вырашэнне аграрнага і нацыянальнага пытанняў.

Саветы сталі сіятам барацьбы народаў за сваё вызваленне, сіятам сусветнага пралетарыята ў барацьбе за сацыялізм.

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя вырашыла і аграрнае пытанне, аказавшы гэтым вельмівае рэвалюцыйнаіручы ўплыў на сялянства капіталістычных краін. Дэкрэт аб зямлі, прыняты ў Кастрычніцкім ліі П Усерасійскім з'ездзе Саветаў, упершыню ў гісторыі чалавецтва адкрыў светлаю старонку ў жыцці працоўнага сялянства. Савецкая ўлада перадала сялянам памешчыцкі,

паркоўныя, манастырскія і царскія землі. Сяляне атрымалі ў Кастрычніку 1917 года з рук рабочага класа ў бясплатнае карыстанне больш 150 мільёнаў гектараў зямлі.

Сусветна-гістарычнай перамоге пралетарыята ў кастрычніку 1917 года паіраўчана працягла барацьба большавікоў за вызваленне сярэдніх слаўў насельніцтва, і перш за ўсё сялянства, з-пад уплыву буржуазіі. Кастрычніцкая рэвалюцыя была баіскучым завяршэннем гэтай барацьбы.

Вырашэнне аграрнага пытання ў кастрычніку 1917 года было першым крокам на шляху да сацыялістычнай перамогі сельскай гаспадаркі, да перамогі калгаснага ладу ў земляробстве. Працоўнае сялянства ва ўволе перажывала ў тым, што толькі партыя Ленына—Сталіна з'яўляецца адзінай партыяй, якая на справе дапамагае сялянам вызваліцца ад памешчыцкай і кулацкай кабалы і эксплуатацыі і выйсці на шырокую дарогу шчаслівага і радаснага жыцця.

Пад уплывам Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў краінах капіталізма прыгнечаныя масы сялян нахвіліся на барацьбу за зямлю і свабоду. Буржуазныя раку капіталістычных ксяржаў, баючыся разгортвання аграрнага руху і імкнучыся не дапусціць саюза паміж рабочымі і сялянамі, вымушана была правесці некалькі аграрных рэформаў.

Аднак гэтыя рэформы не знішчылі памешчыцкага землеўладання: сялянам была перадава за выкуп частка памешчыцкай зямлі. На морт аслаблення рэвалюцыйнага руху папуючыя класы наступова ажыццявілі аграрныя рэформы першых пасляваенных год.

Кастрычніцкая рэвалюцыя і вопыт сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР паказалі шляху да сацыялізму ўсёму свету, што яго можа раздзіць на пазабудзенае аджабраства, гнёту і разарэння толькі тады, калі іно будзе да капіта змаганьня ў саюзе і пад кіраўніцтвам рабочага класа.

Вельмівае міжнароднае значэнне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі заключаецца таксама і ў тым, што яна аказала магчымы ўплыў на рэвалюцыйны рух народаў каланіяльных і залежных краін.

Таварыш Сталін указвае, што «Кастрычніцкая рэвалюцыя расхвістала імперыялізм не толькі ў цэнтрах яго панавання, не толькі ў «метраполісах». Яна ўдарыла яшчэ на тылах імперыялізма, па яго перафармі, пацараўным панаванне імперыялізма ў каланіяльных і залежных краінах» («Пятніцы ленынізма», выд. XI, стар. 177).

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя ўпершыню ў гісторыі чалавецтва вырашыла нацыянальнае пытанне, правасудзіла і на справе ажыццявілі прыпынкі свабоднага самавызначэння, роўнасці і суверэнасці народаў, ранаі прыгнечаных царызмам, адміністрацыяй і нацыянальна-іраміялічнай прывады і абмежаванай стварэння ўмоваў для развіцця ўсіх нацыянальнасцей. Гэта было ленынска-сталінскае вырашэнне нацыянальнага пытання, якое стварыла глебу для вялікага саружства і брацкага супрацоўніцтва народаў.

Пад уплывам Кастрычніцкай рэвалюцыі разгартулася паласа каланіяльных паўстанняў і нацыянальна-вызваленчых войн. У Турцыі падняўся магчымы актывізм сацыялістычнага руху. Афганскі народ паўстаў супроць імперыялістычнай кабалы і дабіўся ў 1919 годзе сваёй незалежнасці. Дзякуючы Кастрычніцкай рэвалюцыі Іран таксама дабіўся сваёй незалежнасці. Узмацнілася нацыянальна-вызваленчы рух у Індыі, Егіпце, Сірыі, Марока.

Барацьба народных мас Кітая супроць прыгнечальнасці паднялася на больш высокую ступень. Наскорыўся пратэст стварэння камуністычнай партыі Кітая. Брытанія Саветаў дапамагаа Знешняй Магюліі вызваліцца ад беларудзельшчыны і японскіх захватчыкаў.

Узлы нацыянальна-вызваленчага руху, як вынік уплыву Кастрычніцкай рэвалюцыі, ахапіў усю куты зямнога шара.

Гэты ўзды актывізм сацыялістычнай нацыянальна-вызваленчай барацьбы апакачаў, што астануліся эра вызваленчых рэвалюцый у калоніях і залежных краінах, эра прабужэння пралетарыята гэтых краін, эра яго гегемоніі ў рэвалюцыі (Сталін, «Пятніцы ленынізма», выд. XI, стар. 179).

Кастрычніцкая рэвалюцыя паказала народам калоній напрамак іх барацьбы, шляхі ажыццяўлення саюза рабочых і сялян, метады пралетарскага кіраўніцтва ў актывізм сацыялістычнай і актывізацыйнай рэвалюцыі.

Яна нахлала пачатак стварэнню і развіццю ў каланіяльных краінах камуністычных партый, без амячымасці якіх немагчыма паспяхова барацьба супроць феадалізма і імперыялізму.

У выніку перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі поўнацісна вастараставала ленынска-сталінскае нацыянальнае палітыка. Выныў стварэння міжнародна-нацыянальнай дзяржавы ў СССР на базе сацыялізма, на базе сапраўднага роўнапраўя і сапраўднай дружбы ўсіх нацыянальнасцей атрымаў выдатнае практычнае шавяржэнне. «У выніку мы масм пачер ушале скаўшчуся і вытрымаўшую ўсе выпрабаванні міжнародна-нацыянальнай сацыялістычнай дзяржавы, маюнасці якой магла-б пазай-зросціць любая нацыянальная дзяржава ў любой частцы свету» (там-жа, стар. 514).

СССР — адзіная краіна ў свеце, якая паслядоўна стаіць на варце незалежнасці і самастойнасці народаў, ажыццяўляючы ў сваёй знешняй палітыцы прынацы пралетарскага інтэрнацыяналізма.

Нахвіліца і арганізатары Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі Ленін і Сталін не раз указваі, што іта-

рэсы нашай рэвалюцыі і будаўніцтва сацыялізма ў нашай краіне цяжка і поўнацісна супадаюць з інтарсамі рэвалюцыйнага руху ўсіх краін. «...Рэвалюцыя пераможнай краіны, — пісаў таварыш Сталін, — павіна разглядаць сябе не як самадзельную велічыню, а як падспор'е, як сродак для паскарэння перамогі пралетарыята ва ўсіх краінах» (там-жа, стар. 102).

З першых-жа дзён свайго існавання краіна Саветаў ператварылася ў сапраўдную бацькаўшчыну міжнароднага пралетарыята, у базу сусветнага рэвалюцыйнага руху. Перамогі СССР — ёсць перамогі ўсяго міжнароднага пралетарыята і прызначанага чалавецтва, якое змагаецца за сваё вызваленне.

Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя на справе, па практыцы дэказала вельмівае міжнароднае гістарычнае праваў марксізма-ленынізма.

Ажыццявілімы вучэнне Маркса—Энгельса—Ленына—Сталіна на адной шостай частцы зямнога шара, Кастрычніцкая рэвалюцыя паказала працоўным усяго свету, што пралетарыят можа перамагчы толькі пад кіраваннем і тэацтычным кіраўніцтвам большавізма, пад сіятам марксізма-ленынізма. «Вялікае значэнне Кастрычніцкай рэвалюцыі, — пісаў таварыш Сталін, — заключаецца, між іншым, у тым, што яна знамянуе сабой немінуаую перамогу ленынізма над сацыял-дэмакратызмам у сусветным рабочым руху.

Эра панавання П Інтэрнацыянала і сацыял-дэмакратыі ў рабочым руху скончылася. Наступіла эра панавання ленынізма і П Інтэрнацыянала» (там-жа, стар. 182).

Пад уплывам Кастрычніцкай рэвалюцыі і перамогі сацыялізма ў СССР іншымі шляхамі пайшо развіцц класавая барацьба ва ўсіх краінах. Жыць прыклад грандыёзных перамог сацыялізма ў СССР запальвае яшчэ большым энтузіязмам народы ўсіх краін, усяляе ў іх яшчэ большую ўпэўненасць у сваё ўласнае сілы, у немінуаую перамогі пралетарскай рэвалюцыі ва ўсім свеце.

Роля і ўплыў Савецкага Саюза ў міжнародных справах нізмерна выраслі. Гаворачы аб прычынах быстрага паражэння Францыі, тав. Молатаў на VII Сесіі Варшавскага Савета СССР падкрэсліў, што справа тут не толькі ў дрэннай ваеннай падрыхтоўцы. «Імятаую ролю адыграла тут таксама тая жаглічасць, што французскія кіруючыя кругі — не ў прыклад Германіі — заагата дэдаўнама аднесіся да пытання аб ролі і ўдзельнай ваге Савецкага Саюза ў справах Еўропы».

Сталінскаа знешняя палітыка, якую паслядоўна праводзіў і ператвараў у жыццё савецкі ўрад, — асяня і неўсасноўная. Не вельмі добра разумеюць падрыхтоўвалішы ўсе працоўныя нацыянальна-радызм. Яны знаходзіць сячучынае ў сэрца мільёнаў працоўных усяго свету, яны яшчэ больш збілае прыгнечаныя народы ўсіх краін з савецкай сацыялістычнай дзяржавы.

Патэі, якія абдыліся за апошні год у Заходняй Украіне, Заходняй Беларусі, Бессарабіі і Паўночнай Букавіне, Латвіі, Літве і Эстоніі, яра аластравалі гарачую любоў і імяненне працоўных гэтых краін да Савецкага Саюза.

Мірным, бескровным шляхам вырашана савецка-румынскае калфлект па пытанню аб Бессарабіі і Паўночнай Букавіне.

Вялікія гістарычныя справы абдыліся ў краінах Прыбалтыкі. Народы Літвы, Латвіі і Эстоніі пераканаліся ў тым, што толькі Савецкі Саюз з'яўляецца моцнай апарой малых зьязкоў, што толькі савецкая ўлада — сапраўды народная ўлада — выражае і абароняе інтарсы працоўных ўсіх нацыянальнасцей, вьязе народы да дзярбавы, росквіту нацыянальна-культурнага, да існавання жыцця.

Гарачае жаданне пасялець вялікаму прыкладу, аднаўшанага воля народаў прыяцельска акрыта, калі Чырвоная Армія ўступіла ў прадзелы Літвы, Латвіі і Эстоніі, несучы мір і безанаснасць народам. Істрычыны стаіа дзета да Савецкага Саюза. Народы гэтых краін звергалі прымятальны Іх буржуазныя ўрады, двурунніці зрываўшы пакты аб узаемадапамое, заключаныя з Савецкім Саюзам. Волкі паіраўчаны ў Літве, Латвіі і Эстоніі ўстаўленна ўлада Саветаў; тры новыя савецкія сацыялістычныя рэспублікі ўвайшлі ў састаў вялікага СССР.

Паўлічале і паслядоўнае ажыццяўленне ўладам СССР сталінскай знешняй палітыкі значна расшырала тэрыторыю нашай радзімы, павялічыла яе насельніцтва і тым самым памножыла і ўмацавала Савецкі Саюз — базу сусветнай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Сіла нашай краіны, яе аўтарытэт і ўплыў у міжнародных справах грунтуюцца на бесперарыўным росце палітычнага, гаспадарчай і ваеннай магутнасці Савецкага Саюза. Вось чаму мы не можам і не павіны васапхавіцца на дэмакратыі. Ва ўмовах, калі парастае небясека расшырэння другой імперыялістычнай вайны, ператварэння яе ў сусветную імперыялістычную вайну, — наша радзіма, якая знаходзіцца ў сацыялістычным акружэнні, павіна з кожным днём ставаліцца ўсё больш магутнай. Для гэтага трэба ўсё больш праукачына працаваць, — даць сваёй дзяржаве ўсё, што ёй патраба, у дастатковай колькасці.

Сусветна-гістарычнае значэнне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі з кожным годам становіцца ўсё больш нагальным.

23 годзі назад сапраўды пачалася новая эра ў жыцці чалавецтва, эра сацыялізма. 23 годзі існавання краіны Саветаў паказалі ўсяму свету, якія вельмівае шчырыя сілы народа ўзяла да жыцця Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя.

Справа СССР, справа міжнароднай пралетарскай рэвалюцыі неперарожна!
З. ЗІМЕЛАХ,
лентар ЦН КП(б) Беларусі.

Удзельнікі перадававага сацыялістычнага спарыінства, леныны стаханавіцы і савецкай шпачачай фабрыкі Імя Крузскага—Г. М. Голуб (на пераднім плане), Д. А. Еселецкі і О. А. Валуі, выканавалы свае нормы на 150—200 проц.

Фота Л. Аркадзева.

Аб воінскіх званнях радавога і малодшага начальствуючага састава Чырвонай Арміі

Пародны камісар абароны СССР маршал Савецкага Саюза тав. Тымашэнка загадаў ад 2 лістапада ўстанавіць для радавога і маладшага начальствуючага састава Чырвонай Арміі новыя воінскія званні і ўвёў у дзеянне «Палажэнне аб праходжанні службы малодшым начальствуючым саставам». Загад устанавівае наступныя воінскія званні: для радавога састава — чырвонаярмейцы і эфрытары; для маладшага начальствуючага састава — маладшы сержант, сержант, старшы сержант і старшына.

Гэтыя меры прынятыя ажыццяўляюцца, як паказана ў загадзе пароднага камісара, у мэтах павышэння адназначнасці маладшага начальствуючага састава за сталовіцка баявой падрыхтоўкі падраздзяленняў, выхавання байцоў, укапаўнаважанага дысцыпліны, дапамога падняцця аўтарытэта маладшага начальствуючага састава.

Згодна новага Палажэння, маладшы начальствуючы састаў па роду службы падраздзяляецца на камандны, тэхнічны, адміністрацыйны, медыцынскі і ветэрынарны.

Званне эфрытараў стравой, тэхнічнай і адміністрацыйнай службы прысваіваецца лепшым чырвонаярмейцам, праішоўшым пасля сканчэння першага года службы 30-дзёнай інструктарскай збор пры часці па спецыяльнасці, вытрымаўшым устанавленыя іспыты.

ВЫСТРАЛ „АВРОРЫ“

Крейсер «Аврора» громом сваіх гармат, накіраваных на Зіміні палад, абвясціў 25 кастрычніка пачатак новай эры — эры Вялікай сацыялістычнай рэвалюцыі («Карткі курс гісторыі ВКП(б)»).

У 1916 год. Набліжылася вялікая вайсковая перамога. На крейсерах «Аврора» і «Смоленск» на рамонце ў Петраградзе, які перамясціліся ў Ленінград, і на іх ружэйных матросаў. У дні звяржэння імператарскага ўладу на крейсерах арганізавалася першая камітэт. Аўтары пасталі сваіх татаў у Саветы.

Праз некалькі мінут шлюпка вяртаецца. Захаваў дакладнасць:

— Таварыш камісар, глядзіць падытожыцца. Смела можам ісці.

Удзяржваючы ўсім корпусам, крейсер разварачваецца на Неве і рухаецца к мосту.

— Мост на нас! — даносіць сігналшчык. Крейсер сціскае. Грозныя дуны гармат пакіраваны прамой паводкай на мост. Камісар, узяўшы ў рукі мегафон, крычыць разгубіўшымся папярэдняму:

— Неадкладна выйдзіце, ці я адкрыю агонь!

Успелымі промені пражэктара «Аврора» відаць, як бегуць пусце мост. «Доблесныя» абароны Берэзскага, не зрабіўшы ні аднаго выстрала, бегуць па паверхні ракі, высокая задрэўшымі полы шышэля.

Праз некалькі мінут аўтары прыступілі да наводкі моста.

Успелымі промені пражэктара «Аврора» відаць, як бегуць пусце мост. «Доблесныя» абароны Берэзскага, не зрабіўшы ні аднаго выстрала, бегуць па паверхні ракі, высокая задрэўшымі полы шышэля.

Праз некалькі мінут аўтары прыступілі да наводкі моста.

Усю ноч і раніцу 25 кастрычніка на крейсерах «Аврора» рыхтаваліся да абстралу Зімінага палада. У інструкцыі, атрыманай ад Ваенна-рэвалюцыйнага камітэта, гаварылася:

«Пасля сігнальных гарматных выстралаў з Петрапаўлаўскай крэпасці зрабіць некалькі халастых выстралаў па паладу і, гледачы па акалічнасці, калі спатрэбіцца, адкрыць баявы агонь».

Паролі паўдзень стралкі гадзінніка. Сігналы з Петрапаўлаўкі ўсё няма і няма. Кожныя поўдзеньні камісар пасылае ў Смольныя вестыацы. Яны вяртаюцца з хвалючымі вестамі: рэвалюцыйныя атрылі знятыя понтральны тэлеграф, тэлефонная станцыя, вазкі, пошта, банкі. Не зняты да гэтага часу толькі апошняя цытагель старога свету — Зіміні палад.

Чорнымі ўпазінімі акон напору глядзіць у Неву Зіміні палад. Толькі ў двух вокнах троняга паверхі гарыць святло. Там міністры апошняга ўрада буржуазны праводзіць сваё апошняе пасаджэнне... Высокі барыкады з штабеляў дрэў шышэля калядком апалясваюць Зіміні палад. Паміж палесняў выгледваюць чорныя думы вітэвак і кулямэтаў.

У кутры «Аврора» ўваходзіць камісар. Усхвалявана чытае ён тэкст ленінскага тэлеграма, толькі што перададзенага рэвалюцыйнаму «Аврора»:

«ЧАСОВЫ УРАД СІННУТ...

Справа, за якую змагаўся народ: незалежна прапарова дэмакратычнага міру, армена памешчыцкай уласнасці на зямлі, рабочы контроль над вытворчасцю, стварэнне сацыяльнага ўрада, гэтая справа забяспечана!»

Незавышняя хвалючыя мінулы! Перамога народа забяспечана! Загрукаталі гарматы Петрапаўлаўскай крэпасці. «Аврора» пачула сігнал.

— Гарматыны разліткі, на месцах! — грмыць камаца камісара.

— З пасавай гарматы... Прамой паводкай на Зіміны палад... Агонь!

Выстрал з крейсера «Аврора» быў сігналам да ралючага штурма. Атражжэ застрэкалі кулямётны, заласкалі вытоўкі. Сатрасаючы мастыяны, загудзелі браневікі. Над перакрываваемым кулямётным і ружэйным агнём лавіна чырвонагарэйцаў уварвалася ў палад. Атражжваючы жанераў, доблесныя воіны рэвалюцыйныя кроўчкі на мармарных лесіаках, па мяккіх каўрах, па гудкіх пустынных залах і карыдорах.

Другі, траці паверх...
— Вось яно, Часовае... Далей!!!
... На старышністучае месца П'яэзда Саветаў паднялася Якаў Міхайлавіч Свэрдаў.

У зале в'езда паяўляецца матрос «Аврора». Бурнай аваяцый сустракаюць яго легаты в'езда яго наведжэнне аб тым, што Зіміні палад узяты.

Выстрал «Аврора» прагучыў па ўвесь свет. З таго часу слова «Аврора» неадкладна ў сазнанні народаў ад Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Усе па месцах! — гучыць камаца. Тыха грмыць залучы яра. Але камацаў хітрыя:

— Гэтае прадзісанне не выканана. «Аврора» не можа падыйсці к Нікалаўскаму мосту... Магчыма пасадка на мост. Не маю права рызыкаваць.

— Загад атрымлі! Ён павінен быць выканан! — грмыць голас камісара.

Камаціцкі пакідае рубку. Ён азмэляецца і выканвае загад. Ну, што-ж! Камісар спарадзіла сам. Большоў кляча старую-сігналішчыка Захавава і іменем сена-рэвалюцыйнага камітэта загадае ў зрабіць прамер стбіць ракі па вратару да самага моста.

Д. ЛЕВАНУСКИ,
Е. САБАЛЕУСКИ.

КАЛГАС „СВАБОДНАЯ БЕЛАРУСЬ“

У 30 кілометрах ад Гродна, між стройных хваёных лясоў размясцілася невялікая вёска Жорнаўка.

Чароўны і захаляючы пейзаж гэтай мясцовасці вяснянай і летняй парою, калі верхнімі разнастайных аблоў і сціпу крывавыя беласнежны абрусам вестак, а шырокія палі і сенажаці павяваюць прыемным пахам руш і саватыйскага траў.

Усім нядаўна, нямногім больш года, тут быў маістак пана Каймаўскага. Выдатныя сярпы, канопні, пупі, кузня, жылля будынкі належалі пану.

Як толькі па ўходзе заняўся зояк, маістак ажыў. Вятрыкі сціскалі на палі, гудны, беглі да канюшняў. Усёды чуўся гронны голас прыгатавана. Людзі, працаваўшы на пана, не мелі і каваляскай свай зямлі, сваіх сляб, свайго шпачы.

Так было да прыходу Чырвонай Арміі, да ўстаўнення савецкай улады.

У бліжэйшы час пачнецца размержванне даходаў на прападу. Хто прыняў чэсна і добрасумленна, атрымае сотні пудоў хлеба, бульбы, сена, многа грошай. На падлях кожны працадзень будзе атрымаваць: 9 кг. збожжа, 19 кг. бульбы, 1 кг. гародніны, 6 кг. сена, 2 руб. грашмы і т. д. Напрыклад, сям'я калгаснага коваха Сцяпана Улейкі ўжо мае 800 прададзён. Да калгасна года было 1.000. На гэтыя прададзён т. Улейка атрымае боліш 500 пудоў хлеба, 1.140 пудоў бульбы, 300 пудоў сена, дзесяткі пудоў рознай гародніны і звыш 2.000 рублёў грошай.

Амаль столькі-ж атрымае на свае прададзён Сцяпан Аламавіч Лаката і многія іншыя члены сельгасарцелі.

Ліпкі хлеба калгас мяркуе прадаць дзяржаве і набыць грузаў аўтамашыну.

Калгаснікі сельгасарцеларчай арцелі «Свабодная Беларусь» упора змагаюцца з перахылаю. Тут добра падыгатаваны паміжнікамі для зямлі грамадскага жыцця. Загатаваны вялікі запас кармоў для свінгатаючай фермы і для копей.

XXIII гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі калгаснікі сельгасарцеларчай арцелі «Свабодная Беларусь» сустракаюць, як пачасныя гаспадары сваёй зямлі, свайго жыцця, свайго лёсу.

Калгаснікі сельгасарцеларчай арцелі «Свабодная Беларусь» упора змагаюцца з перахылаю. Тут добра падыгатаваны паміжнікамі для зямлі грамадскага жыцця. Загатаваны вялікі запас кармоў для свінгатаючай фермы і для копей.

БІЛІШЧЫ. Арганізавана прадуць у гэтым годзе Вялікія МТС. Насіахова праведзены ўсе палыяныя работы. Значна перавыканана план камбайнавай уборкі. Урада 1835 гектараў змест 1335.

Камбайнер тав. Галева ўборала на 110 чорным камбайне 210 гектараў (план 110 гектараў), тав. Зайцаў на паўднёвым камбайне—356 гектараў, тав. Дзеніскава — 251 гектар, тав. Рабцаў — 284 гектара.

Узору прававалі маісткі маладзёны Фёдар Чэрныя намалатіў 564 тоны зярна (план 250 тон), Аўлазавіч — 505 тоны. Халацкоў, узатаргаваным медалю «За трудовае отліччэ», па малатарні «МК-1100» маў 617 тон пры плане 400, Зімавічін па такой-жа малатарні — 684 тоны. Вялікія МТС сваімі малатарні абслугоўвае іншыя раёны. Пяпер дзе малатарні прадуць у Магілёўскім раёне і дзе — у Круглянскім.

Добрых вынікаў дабілася МТС і па з'явавым ворыму. Змест 3.600 гектараў палята 4.095 гектараў — 113 проц. плана.

Значныя поспехі маюць трактарысты. Трактарыст Антончык са сваім шапарні-

кам на трактары «МТЗ» даў 954 гектары пры плане 710, эканоміў 528 кілаграмаў гаручага; Барысёвак і Марозаў на трактары «СТЗ-НАЦІ» даў 808 гектараў пры плане 600, эканоміў 769 кілаграмаў гаручага; Чыгура і Зыкаў на трактары «МТЗ»—637 гектараў пры залатні 450 і эканоміў 2734 кілаграма гаручага.

Старшы механік МТС калгасу партый Фёдар Скубінаў забяспечыў бесперабойную работу сельгасарцеларцельных машын і аўтадарожнай майстэрні.

Варышаў з халастым перагонам і іншымі мерапрыемствамі даў магчымаць за тры кварталы гэтага года эканоміць на гаручым 19.240 рублёў.

Цяпер МТС прыступіла да рамонтнага трактару. Ужо апрамонтаваны 4 трактары: два — капітальным і два бегучымі рамонтам.

Вялікія МТС (дырэктар тав. Арлоўскі) падыгатавала нямаля кадры Беларускай і Калінінскай МТС укомплектаваны кадры, падыгатаванымі выключна ў Вялікія МТС. Апрача таго, 4 выхаванцы яе прадуць старшымі механікамі ў іншых раёнах.

ПЕРАДАВАЯ МТС

У 30 кілометрах ад Гродна, між стройных хваёных лясоў размясцілася невялікая вёска Жорнаўка.

Чароўны і захаляючы пейзаж гэтай мясцовасці вяснянай і летняй парою, калі верхнімі разнастайных аблоў і сціпу крывавыя беласнежны абрусам вестак, а шырокія палі і сенажаці павяваюць прыемным пахам руш і саватыйскага траў.

Усім нядаўна, нямногім больш года, тут быў маістак пана Каймаўскага. Выдатныя сярпы, канопні, пупі, кузня, жылля будынкі належалі пану.

Як толькі па ўходзе заняўся зояк, маістак ажыў. Вятрыкі сціскалі на палі, гудны, беглі да канюшняў. Усёды чуўся гронны голас прыгатавана. Людзі, працаваўшы на пана, не мелі і каваляскай свай зямлі, сваіх сляб, свайго шпачы.

Так было да прыходу Чырвонай Арміі, да ўстаўнення савецкай улады.

У Народным Камісарыяце Замежных Спраў

29 кастрычніка англійскі пасол у Маскве п. Крыпс звярнуўся да Народнага Камісара Замежных Спраў таварыша Матасара з нотай, у якой Брытанскі Урад выражаў свой пратэст супраць прынятага ўрадам СССР рашэння аб неабходнасці арганізацыі новай (унітарнай) Дунайскай Камісіі і ўзлеце прадстаўнікоў СССР у перагаворах з прадстаўніцамі Германіі, Італіі і Румыніі ў г. Бухарэсце. Разглядаючы гэтыя прадстаўнікоў СССР у перагаворах з прадстаўніцамі Брытанскага Урада як парушэнне ім нейтралітэта, Брытанскі Урад заявіў, што ён не можа прызнаць якіх-б тэ ні было пагаднення, якія могуць набыць існуючыя дагаворы і што ён павінен захаваць усе свае правы, звязаныя з гэтым пытаннем.

2 лістапада Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў тав. Вышнінскі прыняў англійскага пасла п. Крыпса і ўручыў яму ад імені Савецкага Урада ноту, у якой Урад СССР заявіў, што ён вымушан прызнаць найвышэйшым свідаржэнне Брытанскага Урада аб тым, што прызнанне Савецкім Урадам неабходнасці ўтварэння новай Дунайскай Камісіі і

узелам СССР у перагаворах у г. Бухарэсце з'яўляецца парушэннем нейтралітэта.

Утварэнне Дунайскай Камісіі з узелам СССР, а таксама дзяржаў, размяшчэння на Дунаю або блізка к Дунаю, з'яўляецца аднаўленнем справядлівасці, парушанай Версальскімі і іншымі дагаворамі, у сілу якіх, пры кіруючай ролі Брытанскага Урада, СССР быў утаропен з састанаві як Міжнароднай, так і Еўрапейскай Дунайскай Камісіі.

Дунайская Камісія, вядома, павінна быць складзена з прадстаўнікоў дзяржаў, якія размяшчаны на Дунаю або блізка ад Дунаю і карыстаюцца Дунаем як каналам для таварабароты (напрыклад, Італія).

Зразумела, што Вялікабрытанія, аддаючы ад Дунаю на тысячы кілометраў, не можа быць адсесена да ліку такіх дзяржаў.

Зразумела таксама, што пытанне аб саставе Дунайскай Камісіі не мае ніякіх адносін да пытання аб нейтралітэце.

З прычынай ізоляцыі, Савецкі Урад не можа прыняць пратэст, залучыўшы Брытанскім Урадам у попе ад 29 кастрычніка.

Рана прагучыў Міхаська. Не спясаў яму. Хопіць-бы не спясаць. Усе хлопцы напаліліся ўжо — і Ігнаціў Янка, і Тодар Васілюк, і яшчэ многа яго сям'яў аднаго. Нешта яны ўгора ад яго халаста палы. З раліцы вышлі за гудны і зыкі. А потым пах вецер усё шапталіся.

Але дарма, няхай, і мяне прымуць. Чакаў Міхаська, пакуль бацька паедзе ў гарад. Але не вытала яму,—калгасноў бульбэ трэба пераправаць. Мусяць, самаму прыслезіцца пайсці. Апрача ў на-стаўніка па дзень. Справы-ж вельмі важныя ў яго, настаўнік зразумее.

Лічы са школы, Міхаська зайшоў да Габурыя — суседнага хлопца — і падыгнаў расшытаў, дзе знаходзіцца выканком райсовета. А там ужо сам знайду старшыню.

Назаўтра досвіткам Міхаська сабраўся ў дарогу. На вуліцы яшчэ цёпла было, навокал нікога не відаць. Толькі ў канцы вёскі заскрыпелі калодзежныя журавы. Старая Антоніха шла калгасныя цягачы. Вышайшы на дарогу, Міхаська зашпіў свой чорны кашук, падыгнаўся, каб было лягчэй ісці, і хутка закрочыў у напіраму на Міск.

Усё бліжэй і бліжэй падыходзіў да горада хлапец. А ў галаве ўсё адна думка: а што, калі адмовяць? Што я горш сваіх саброеў? Лепш за іх пішу, нават паду-жыма катарага. Адно яго вешакоіць — малы ростам. Ён і братавы боты назеў, абдыса на іх новыя селета прабілі, высокія. Але ўсё-ж бывае, можа не заўва-жаш.

Расчынціў смага масціны дубовыя дзверы. Міхаська апынуўся ў вялікім пакоі. За краўмім сцяны сядзеў чалавек і пешта ісеў. У вадка ад яго сязека яшчэ некалькі чалавек. Не паспелі Міхаська сказаць, як яго ўжо пачалі распы-ваць: акуль ён, з якога калгаса, сель-совета, ці вучыцца. Усё расказаў Мі-хаська.

— А колькі ў банкі твайго дзядей? — Мх мігасамейныя. — Гора ад-казаў Міхаська,—зараз падлічу. І Міхаська пачаў лічыць па пальцах, колькі ў яго братаў і сябрэ.

Прысутныя ў пакоі работнікі выканко-ма вельмі рассяяныя.

Далей Міхаська ўжо сам гаварыў, што ён здароў і ніколі не хварэў, што вучыцца ў шостым класе. Быў-бы ўжо ў сям'і, але ў мінуваю вясень працупіў тры месяцы.

— Дзілічога, — балдэра сказаў Мі-хаська, — я нагно. Вось мая заява.

Дзілічым роўным почаркам быў сця-сан ліст паперы. У ім была выражана просьба Міхася Латуха — сына калгас-ніка з сельгасарцеларцелі «Адра-джонне», Абчакіна сельсовета, Мінска-га раёна, аб залічэнні яго ў чыгуначнае вучылішча.

«Я маю вялікае жаданне вучыцца на машыніста і кіраваць паравозам. Буду вучыцца на выдатна і выконваць усе даручэнні. Прашу не адмовіць».

Сакратар раённай камісіі па прызыву ў рамесныя, чыгуначныя вучылішчы і школы ФЭА тав. Параконік наказав Мі-хаську прынесці метрыку і абядаў пра-ду дзён разгледзець яго заяву.

На развітанне Міхаська ліць раз напо-міў: «Ды адрас мой не забудзьце, там напісан па заяве».

— Знойдзем прыбе, хлапчук, ізі да-дому, школу пакуль што не пакідай. Хутка выкісана паве на камісію.

Не атрымаў Міхаська адказу — ці па-пудна яго пашлоць вучыцца ў чыгунач-нае вучылішча. Але ён чамусьці адчу-ваў, што пашлоць. У радасным настроі вярнуўся Міхаська дадому.

— Ну, як, боты мае дапамагі? — запытаў яго брат.

— Ды якіх там боты, нават і не гля-дзеш на іх.

А маленькая сестра Паля ўжо хвалі-лася перад сваім падружкам: «Нам Мі-хась будзе машыністам. Ён мяне ў самы горад павязе».

МАРЫ АЖЫЦЦЯЎ ЛЯЮЦА

«Я маю вялікае жаданне вучыцца на машыніста і кіраваць паравозам. Буду вучыцца на выдатна і выконваць усе даручэнні. Прашу не адмовіць».

Сакратар раённай камісіі па прызыву ў рамесныя, чыгуначныя вучылішчы і школы ФЭА тав. Параконік наказав Мі-хаську прынесці метрыку і абядаў пра-ду дзён разгледзець яго заяву.

На развітанне Міхаська ліць раз напо-міў: «Ды адрас мой не забудзьце, там напісан па заяве».

— Знойдзем прыбе, хлапчук, ізі да-дому, школу пакуль што не пакідай. Хутка выкісана паве на камісію.

Не атрымаў Міхаська адказу — ці па-пудна яго пашлоць вучыцца ў чыгунач-нае вучылішча. Але ён чамусьці адчу-ваў, што пашлоць. У радасным настроі вярнуўся Міхаська дадому.

— Ну, як, боты мае дапамагі? — запытаў яго брат.

— Ды якіх там боты, нават і не гля-дзеш на іх.

А маленькая сестра Паля ўжо хвалі-лася перад сваім падружкам: «Нам Мі-хась будзе машыністам. Ён мяне ў самы горад павязе».

Дзесяткі пісем штодзённа паступаюць на адрас раённай камісіі пры выканкоме Мінскага райсовета па прызыву ў рамес-леныя, чыгуначныя вучылішчы і школы ФЭА. Пішучы з Бруцін, Абчак, Астра-пшыцкага Гарадка, Байкава, пішучы кавацінамі, рабочыя соўгасаў, чыгуначні-кі, пішучы дзедзі і дзеці.

Вось заява двух братоў-блізнятаў Зуб-чонкаў—Івана і Васіля. Іван хоча стаць памочнікам машыніста, а Васіль токарэм на металу. Да кожнай заявы прыкладзены аўтабіяграфіі. Кароткія яшчэ ў гэтых хлапчукоў біяграфіі, змочаныя яны ў ліці ралках. Але можна спазнавацца, што праз некалькі год і Іван, і Васіль зробяць нямаля гераічных подвёгаў у славу радзі-мы. Улізе, па іх заявай, напісана прось-ба: бацькі! Прашу залічыць маіх сы-ноў у чыгуначную і рамесную школы. Яны стануць добрымі стаханавцамі і ўгора будуць працаваць над умацаван-нем магутнасці нашай сацыялістычнай краіны».

14-гадовая хлопек Кісялёўскі Франц — сын рабочага з соўгаса «Малая Сляпан-ка» — паслаў заяву па поспе. Праз дзень яна была атрымана камісіяй. Але Франц, як відаць, не асабліва даяраў поспе і назаўтра-ж сам прыбеў поспе заяву і асабіста ўручыў яе старшым камісіі.

Сярод многіх заяў мы знайшлі два пісем і ад дзячата. Лым таксама зая-ваў паступіць вучыцца ў чыгуначнае вучылішча. Сакратар камісіі ў той-жа дзень адрыў іш адказ, у якім папра-бна абвясціў загад Камітэта па працоў-ных рэзервах пры Соўнарбкоме СССР аб тым, што прызыву падлягаюць толькі хлопцы.

На 190 месці у прызымную камісію пры выканкоме Мінскага райсовета па-ступіла ўжо 600 заяў. Асноўная маса прызываемых скончыла 6—7 класуў. Есць і васьмікласнікі. Многа комсамоль-цаў.

Адбор у рамесныя, чыгуначныя вучылішчы і школы ФЭА выключна адка-завых работ. Трэба прызываць фізічна зд-равых, пісьменных рэбят. І старшыня камісіі па прызыву тав. Герман сам асабі-ста выкісале кожнага хлопца, падаўшага заяву, падабралы знамішча з яго сямей-ных, матэрыяльных становішчам, станам здароўя.

Вось зайшоў да старшым камісіі хлоп-чык невялікага росту. Завуць яго Васіль Русалскі. Ён — сын калгасніка з сель-скагасарцеларцелі «Чырвоны баяц». Скончыў 6 класуў. Хоча паступіць у ра-меснае вучылішча.

— Ты брат, яшчэ маленькі, падрасці — таты прызавець.

Але маленькі Васіль хоча зараз па-ехаць. Ён просіцца, абядае вучыцца на выдатна, быць самым прыкладным вучнем.

— Вось убачыце, як я бегу праца-ваць, — паіўна, па-дзілічому гаворыць ён.

Старшыня камісіі па прызыву абяцае маленькаму Васілю на будучы год пры-зваць яго ў першую чаргу.

Колькі хваляваліся, перажывалі, колькі шчырых слоў і абаяння! Хлоп-чыкі жадалі стаць токармі, плотнікамі, машыністамі. Яны ведаюць, што кожная прафесія ў нашай краіне пачатная — і шахцёр, і металіст, і чыгуначнік, і бу-даўнік — усе лым патрэбны нашай радзі-не.

М. КУЛЕУЕУ.

І. ТУРЦІН.

Да 20-годдзя Казахскай ССР ЖЫВЕ І МАЦНЕЕ СТАЛІНСКАЯ ДРУЖБА НАРОДАЎ

У мінулым рускі царызм ператварыў захастан у калонію. Казахскі народ бя-ліў і выбраў, ён не меў ні сваёй дзяр-жавы, ні зямлі, ні імені. Так-жа цяжка было і іншым народам, населяльным аласі і нізямні Казахстана, населяным захастан (узбекі, уйгуры, дунгане і т. д.). У Казахскага насельніцтва парокі ўрад абраў усе лепшыя зямлі і засяліў іх скімі афіцэрамі, чыноўнікамі, кулакамі, завоўскімі баямі-феадаламі. Царызм адлаў аманскай вярхушцы рускага казастра ўбіла валадыкі, салданыя прамыслы і іныя багаты зямлі, захаваныя ў казах-скага народа. Казахскія працоўныя масы лі вышнесены ў горныя пэтры, у поў-уцэныя і пустыныя раёны.

Царскі Урад пазавіў казахскі народ і казахскія правы, насілітвенна пра-дзіў русіфікацыю. Жыццё і смерць наро-дў Казахстана знаходзіліся ў руках пар-кай ваяцкіх і чыноўніцтва. Урад афі-цэральна іменавал казахуў «інарорамі», рывуцаў рускае насельніцтва глядзеш на іх, як на ніжэйшую расу, выхоўваў пра-эніе і павінаць да ўсіх каронных наро-дў нацыянальных абласцей.

Пазавулены жыццём і зямлі, абляжа-ры ўсялякімі набарамі, бліжэй і малочы-ны казах-жывалов ніяк не мог выбра-ца з кулацка-бабейскага кабана.

Яшчэ горным было становішча рабо-чы, асабліва казахуў, занятых, гаюльым бытам, на чорнай рабоце на каніюска-захіх капіталістаў Англіі і Францыі. Ра-бочыя залаты прыскаў працаваць у уеха-на і захода сонца, з лян і доўга, летам усім голы, а вясной поўнаю. Гэтая кар-жарная праца аплачвалася заробткам у 15—20 копеек.

Уся палітыка царскага ўрада была па-равана к таму, каб знішчыць казахскае насельніцтва. Нават туркестанскі генерал-губернатар Бурлацін у адным з сваіх

карацеляў, 300 тысяч чалавек былі за-няты ў Заходні Кітай, атам іх зніча-ны, маюцца разгратбена. Урад прыняў рашэнне аб выгнаці ў пустыню казах-скага і кіргіскага насельніцтва з прэда-лаў тых абласцей, дзе разгарнулася па-ўстанне. На паўстаўшых Сімірчанскай аб-ласці была наладзена кантрыбуцыя ў 30 з лішнім мільёнаў рублёў. Дзень і ноч ішлі на дарогах Казахстана выгнаныя з родных адулаў, паіраўшыя з голду, пра-цоўны казахі.

У паўстанні 1916 года таксама няма-ла паіраўшых узбекі, уйгуры, дунгане. У Прэжэлаўска, напрыклад, было забіта і замучана звыш 500 дунган.

Але дзюта расправа не пагнучыла агню паўстання. Частка паўстанцаў на чале з народным героем Аманжолым Іманамым прадаўла барацьбу да таго часу, пакуль не ўшынуў казастрычніцка сацыя-лістычнай рэвалюцыя. І толькі ў выніку перамогі Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі працоўны масы Казахстана пры дапамозе вялікага рускага народа скі-нулі з сябе валады гнёт, вырвалі сваё імя, атрымаў сваю зямлю, зышлілі сабе вер-ную абарону ў асобе савецкай улады, пар-тыі Леніна—Сталіна.

«У кастрычніку 1917 года, — пісаў таварыш Сталін, — калі ў нас разгарну-лася Вялікая пралетарская рэвалюцыя, ка-лі мы зверні нара, памешчыкаў і капі-талістаў, вялікі Ленін, наш настаўнік, наш бацька і выхавальнік, сказаў, што не павіна быць ад гэтага часу ні паночных, ні падначаленых народаў, што народы павіны быць роўнымі і свабоднымі. Гэтым ён пахаваў у труп старую царскую, бур-жуазную палітыку і абвясціў новую, боль-шавіцкую палітыку — палітыку дружбы, палітыку брантва паміж народамі нашай краіны».

Казахская рэспубліка — найрэйшы казахалычкі гэта, як ва ўмовах савецкага ладу самаа дэятэльна народы прышлі да сацыялізма. Гэта было дэятэльна па кі-раўніцтвам леніна-сталінскай партыі ў жорсткай і ўгорнай барацьбе з класавым ворагам і яго агентурай унутры партыі—

Выправа калгаса «Мая сацыялізма», Барыскага раёна, ў 1940 г. атражжваюць па выправаў калгаснага машыніста. На здымку калгаснік тав. В. С. Прадуркін атраж-жывае апане вярнаых. Справа калгаснік тав. А. М. Дзюка.

карацеляў, 300 тысяч чалавек былі за-няты ў Заходні Кітай, атам іх зніча-ны, маюцца разгратбена. Урад прыняў рашэнне аб выгнаці ў пустыню казах-скага і кіргіскага насельніцтва з прэда-лаў тых абласцей, дзе разгарнулася па-ўстанне. На паўстаўшых Сімірчанскай аб-ласці была наладзена кантрыбуцыя ў 30 з лішнім мільёнаў рублёў. Дзень і ноч ішлі на дарогах Казахстана выгнаныя з родных адулаў, паіраўшыя з голду, пра-цоўны казахі.

У паўстанні 1916 года таксама няма-ла паіраўшых узбекі, уйгуры, дунгане. У Прэжэлаўска, напрыклад, было забіта і замучана звыш 500 дунган.

Але дзюта расправа не пагнучыла агню паўстання. Частка паўстанцаў на чале з народным героем Аманжолым Іманамым прадаўла барацьбу да таго часу, пакуль не ўшынуў казастрычніцка сацыя-лістычнай рэвалюцыя. І толькі ў выніку перамогі Кастрычніц

ЗА РУБЯЖОМ

Англа-германская вайна
Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 4 лістапада. (ТАСС). Германскае камандаванне паведамляе:

«Не глядзячы на дрэннае падвор'е, германская авіяцыя прадаўжае, хоць і ў меншым маштабе, рабіць палёты на Лондан і на іншыя важныя ваенныя аб'екты ў Англіі і ў Шатландыі. Германскія самалёты з бранячым палётам атакавалі таварную станцыю ў паўночнай частцы Лондана, паднялі пашкоджаныя пабудовы і чыгуначны будаўніцтва. На аэрадроме шляху германскія самалёты абстрэлі з кулямётаў і прымусілі замаўчаць некалькі ваенных гарызонт праціўніка. У Стрэтсхольд гараж аэрадрому, ва Уотхольм запішаны ангары і самалёты. Германская авіяцыя паспяхова бамбардывала таксама аэрадромы і прамысловыя аб'екты ваеннага значэння ў Шатландыі.

Іх ірандэкага ўзброюцца і ля ўсходняга ўзбярэжжа Шатландыі германскія самалёты атакавалі асобныя прамысловыя караблі і транспарты. Сур'ёзна пашкоджан адзінаццаць ганглей пародах танажам у 19 тыс. тон. Іх миса Кінорд пашкоджаны адзінаццаць асмінцаў, адно патрульнае судна, адзінаццаць пароход і адзінаццаць грузавых пароход.

Англііскія самалёты зрабілі нешматлікія палёты на Галандыю і Паўночную Германію. У Галандыі разбурана два дамы, забіта два і ранена некалькі чалавек. У Германіі бомбы былі скінуты толькі ў трых месцах і не зрабілі пашкоджанняў. Учора праціўнік страціў тры самалёты. Два германскія самалёты не вярнуліся на базу».

Англііскія паведамленні

ЛОНДАН, 4 лістапада. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што ўчора імем адзіночна германскія самалёты зрабілі палёты на рад рабнаў у паўночнай частцы Англіі. У гэтых раёнах скінута невялікая колькасць бомб. Навесеныя страты назначыя. Збіт адзін германскі бамбардываўшчык. Англііская авіяцыя страціла адзін самалёт.

Шатландыі. На Шатландыі было зроблена два палёты. Германскія самалёты скінулі невялікую колькасць бомб. Навесеныя страты назначыя. Лік афар невялікі. У ноч на 3 лістапада ў сувязі з пераходным метэаралагічным умовам англііскія бамбардываўшчыкі не зрабілі палётаў на Германію.

У ноч на 4 лістапада ўпершыню за працяглы перыяд у Лондане не было аб'яўлена паветрай трыгвалі. Невялікі лік германскія самалёты перасеклі ўзбярэжжа Англіі і зрабілі палёт на раён Паўночна-Усходняй Англіі і Усходняй

Іх паведамляе агенства Рэйтэр, за апошні тыдзень, які скончыўся 2 лістапада, германская авіяцыя страціла ў баі над Англіі 87 самалётаў. За гэты-ж тыдзень англііская авіяцыя страціла 27 самалётаў і 11 лётчыкаў.

Зводка грэчаскага камандавання аб ваенных дзеяннях

АФІШЫ, 4 лістапада. (ТАСС). Грэчаскае грамадскае агенства перадае зводку грэчаскага камандавання, памечаную 3 лістапада: «На македонскай фронце нашым войскам удалося 2 лістапада заняць некалькі новых вышніх на албанскай тэрыторыі.

Зводка італьянскага камандавання аб ваенных дзеяннях

Рым, 4 лістапада. (ТАСС). Італьянскае камандаванне паведамляе, што ў раёне Эпіра прадаўжаюцца дзеянні італьянскіх часцей, якія занялі Калібака і прасунуліся далей. Італьянская авіяцыя жорстка бамбардывае прамысловыя аб'екты ў раёне на ўсход ад Корчы (Корча). Зноў падарожжы паветрай бамбардываючы Салонікі, крапасць Корфу, марская база Наварын (Ніос) і паўночна-ўсходні хві

дарокі, якая выдэ ад Яніны да Калібака. Адзін італьянскі самалёт не вярнуўся. Ва ўзгаранні паветранымі над горадам Салонікі збіта яшчэ 5 прамысловых самалётаў. Сёння ноччу прамысловыя самалёты прававалі бамбардываць Неапаль. Яны былі спатканы агнем ваеннай артылерыі і былі вымушаны скінуць бомбы ў адкрытым полі, дзе забіт 1 чалавек і ранена 3.

Агенства паведамляе таксама, што грэчаскія войскі, якія наступаюць на Боргі

дэпартаменту агенства Рэйтэр перадае, што грэчаскі ўрад атрымаў ад Англіі фінансавую дапамогу ў суме 20 млн. фунтаў стэрлінгаў.

Англііская фінансавая дапамога Грэцыі

ЛОНДАН, 4 лістапада. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што грэчаскі ўрад атрымаў ад Англіі фінансавую дапамогу ў суме 20 млн. фунтаў стэрлінгаў.

Англііская фінансавая дапамога Грэцыі

ЛОНДАН, 4 лістапада. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што грэчаскі ўрад атрымаў ад Англіі фінансавую дапамогу ў суме 20 млн. фунтаў стэрлінгаў.

Намаляванне робітнай каморы на азіянамавага 65-годдзя ў два сямейныя залы паліцэйскага паліцэйскага аддзела. 3 дэкадад выступіў дырэктар Дома-музея імя Мішчэна М. П. Крыскі (справа). Фото В. Лупейка. (Фотарэдакцыя БЕЛТА).

Аб дэманстрацыі працоўных у дзень святкавання
XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай
рэвалюцыі—7 лістапада 1940 г. у г. Мінску

Парад войск РСЧА Мінскага гарнізона і дэманстрацыя працоўных праводзіцца на плошчы імя Леніна.

Парад войск пачынаецца ў 11 гадзін дня. Для ўдзелу ў дэманстрацыі ўсе працоўныя г. Мінска збіраюцца да 9 гадзін раніцы на сваіх прадпрыемствах, установах і арганізацыях, адкуль арганізавана накіроўваюцца на месца збору і пастроеныя агульнараённых калон.

Пастроеныя раённых калон зацягваюцца ка 10 гадзін раніцы.

Парад на плошчы імя Леніна па спецыяльным прапусках спыняецца ў 10 гадз. 45 мін.

Члены і кандыдаты ЦК КП(б)Б, дэпутаты Вярхоўнага Савета ССР, БССР і іншых саюзных рэспублік, члены Бюро аб-

радыёфікацыя кватэр працоўных

Да XXIII гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі мінскі радыёузел радыёфікаваў 450 кватэр пра-

цоўных горада. Радыёфікавала таксама 80 дамоў калгаснікаў сельгасарцелі «Адраджэнне», Мінскага раёна.

Выстаўка, прысвечаная святу

Бавруцк. (Нар. «Звязды»). У цэнтравыялы бібліятэцы горада арганізавана выстаўка літаратуры, прысвечаная XXIII гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Выстаўка будзе мець адрэс: «Партыя Леніна—Сталіна» — арганізатар і кіраўнік перамож Вялікай Ка-

стрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі», «Бомужыцкая выхаванне працоўных», «Чырвоная Армія — самая магутная армія ў свеце» і іншыя.

Тут-жа ў бібліятэцы арганізавана фотавыстаўка, у якой будзе паказан рост прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культуры.

Паведамленне

5 лістапада, у 8 гадзін вечара, у памяшканні Палаца піонеруў аб'яднання гарадскі схода моладзі, прысвечаны XXIII гадавіне Кастрычніка.

Білеты ў раёнах комсамола.

„МУЗЫКАЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ“

Нам знаёмы амерыканскія фільмы «Сто мужчын і адна жанчына» і «Вялікі вальс», якія пабудаваны на матэрыяле класічнай музыкі. У гэтых фільмах музыка не акампаанент, а фільмацкая а, калі так можна выказацца, — галоўная дзеючая асоба. Музыкай праслягута ўсе. Яна як быццам рухае дзеянне, вызначае месца і ролю дзеючых асоб.

Савецкія майстры кіно ўзяліся за стварэнне такога тыпу фільмаў. І трэба сказаць, што пачатак зроблен надручэн.

Сюжэт «Музыкальнай гісторыі» процывапастаўлены дад забяспечвае росквіт народных талентаў. Шофер таксаматарага парва Пеня Гаваркоў доўры сянак. Яго акружаюць увагі і клопаты. Ён паступае ў кансерваторыю, і далей яго шлях ляжыць па шляху Вялікага таэтра.

Пеня Гаваркоў любіць Клаву Бенкіну чыстай, вялікай любоўю, якая праходзіць рад выпрабаванняў. Тут шмат смешных палажэнняў, шмат сапраўдных лірычных момантаў, якія падаккупаюць сваёй непараднасцю, чыстай таушчу.

У экранна лямца музыка Чайкоўскага, Біза, Рымскага-Корсакава, Бардзіна. Выдатная музыка ў выдатным выкананні.

Сцяна Вялікага таэтра. Ідзе «Кармен». Іспанскія танцаўшчыцы імкліва носіцца ў віхры тапта. Над пераючымі. Сарож жывае рэдаюць на галерыі сядзяць двое: адзін — малоды, другі — стары. Яны ўважліва слухаюць, здаецца, яны стараюцца ўбіраць у сабе кожны гук. Гэта зусім незвычайна людзі. Але іх роўніць да боў да музыкі, да мастацтва. Гэта — шофер Пеня Гаваркоў і былы оперны артыст Васілій Фаміч Македонскі. Імь рэзам выходзіць з таэтра і накіроўваюцца да таксі. Імь ўсе яшчэ знаходзіцца пад уражаннем спектакля. Стары артыст не можа дараваць выканаўцу ролі Хозэ Каррабасаву, што той у арні з кветкай акрыў гук на ля-бемоль. Ён абуран, стары артыст Македонскі. Гаваркоў іму адказвае:

«Не ведаю, які там акрыў гук, а які, выбачыце, закрыты. Толькі я спей-бы так...»

І шофер Пеня Гаваркоў заспявае. Ён сядзіць за рулём машыны. Побач з ім Македонскі. Машына імчыцца па вуліцах напачатку Ленінград, і з яе, як з чаруваўшай музычнай скрыні, ісцуха пуоўшыя мелодыі. Арні ў «Кармен», «Шкаваў дамы», «Кізія Ігар». А машына наесяна, кружыцца па плошчы. І здаецца, квалі музыка ўзімаюць машыну, кіруюць ёю, рухаюць яе наперад. Гэта — выдатныя кадры! У начной пейзажы многа, явасяла, ярка юмары. Стары артыст ў захаленні. Пра-святлюцца вачыма ён глядзіць на сваёго маладога спадарожніка. Які талент! І раптам — свісток міліцыянера: як-жа! наўрушэнне пішын і прываўляў вулічнага руху.

«Астываў такую ноту! Абураўна! — усклікае Македонскі.

Стары артыст улітвае шофера-спевака

Чэмпіёны БССР па боксу

3 лістапада ў клубе імя Сталіна (Мінск) адбылося фінальнае асабістае першынства па боксу на 1940 год. У розныя прымаў ўдзел 14 машэйных боксёраў рэспублікі.

Завяле чэмпіёнаў БССР па боксу на 1940 год завалвалі: у найлягчайшай вазе Салозскі (Брэст), ягчэйшай — Якубовіч (Мінск), поўлягчай — Сухінін (Захояна Асобая Ваенная Акруга), лёгкай (Захояна Асобая Ваенная Акруга), лёгкай (Осаў (Захояна Асобая Ваенная Акруга), поўсярэднай — Панаасек (Мінск), сярэ-

най — Курган (Захояна Асобая Ваенная Акруга), поўлягчай — Ферн (Брэст) і ў цяжкай вазе — Блом (Мінск).

У гэтыя ўзнагароджаны граматамі і мідата па справах фізкультуры і спорту СНК БССР і імяннымі жэтонамі.

Чарговы нумар газеты «Звязда» выйдзе 7 лістапада.

Нам адназнага рэдактара І. Б. ШЛЯХЕ

С. КУНЯУСКИ.

Дзяржаўны опера і балет БССР
5 лістапада
У ПУНЧАХ ПЛЕСЫ
Важыяныя прамысла
ТРЫЛІБЫ
Рыхтуецца да пастыюўшкі ПІКАВАЯ ДАМА

ДА ВЕДАМА ПАЛЯУНІЧЫХ
ДЗЯРЖАУНА ІНСПЕКЦІЯ ПА ПАЛЯУНІЧАМУ ПРМЫСЛУ
пры СНК БССР
ПАВЕДАМЛЯЕ, што
ПАЛІВАННЕ
У ЗІМОВЫМ СЕЗОНЕ 1940—1941 гг.
на ўсёй тэрыторыі БССР

Дазволена ў наступныя тэрміны:

- 1. НА ЛІСЦУ, БЕЛКУ, ГАРНАСТАЯ, ТХОРА — з 20 лістапада 1940 года па 15 лютага 1941 года.
- 2. НА КАБАНА — па 15 лютага 1941 года.
- 3. НА ЗАЙЦА — з 7 лістапада 1940 г. па 15 лютага 1941 г.

Паліванне на ВАУНА, РЫСЬ І МЯДЗВЕДЗЯ дазволена на працягу круглага года.

НАТЭГАРЫЧНА ЗАБАРАНЯЕЦЦА паліванне па ўсёй тэрыторыі БССР на дзікую казу, усурыйскага енота, сярэбрыста-чорную лісіцу, куніцу, выдру, норку, бобра, нутрыю, барсула, лася, аленя і ласку.

Забараняецца таксама паліванне на тэрыторыі ЗАПАВЕДНІКАУ І ЗАКАЗНІКАУ.

Мінскае абласное ўпраўленне Дзяржстраха
ПАПЯРЭДЖАЕ СТРАХАЦЕЛЯУ, што
апошні тэрмін
уплаты абавязковых акладных страхавых плацяжоў
скончыўся 1 лістапада г. г.

З гэтага дня наўпачатныя страхавыя пладжы лічаша ня-лоўкай і на іх налічаша пеня.

Трэба паведадацца поўнаасцю пагасцць наліоімку па СТРАХАВЫХ ПЛАПЛЯХ.

АБАВЯЗНОВЫЯ СТРАХАВЫЯ ПЛАЦАЖЫ ў гора. Мінску ПРЫМАЮЦЦА Дзяржбанкам, страхінсленцыям і наступным прыходным насамі Белкомунбанка:

- каса № 1 — Таварыства прамод. № 3, каса № 7 — Замкавая, 19/20.
- каса № 2 — Савецкая, 168 (Дом спецыяльнага).
- каса № 3 — Кавалі-скага, 7.
- каса № 4 — Смерлоўскага, 78.
- каса № 5 — Мясельны зав., 5.
- каса № 6 — вул. Н. Остроўскага, 21.
- каса № 7 — Замкавая, 19/20.
- каса № 8 — Кавалі-скага, 7.
- каса № 9 — Савецкая, 44.
- каса № 10 — вул. Саводы, 12.
- каса № 11 — Мясельны зав., 5.
- каса № 12 — вул. Саводы, 12.

УЦІЛЬ — КАШТОУНАЯ СЫРАВІНА,
НЕАБХОДНАЯ У ПРАМЫСЛАВАСЦІ ДЛЯ ВЫПРАЦОУКІ
РОЗНЫХ ПРАДМЕТАУ ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ.

МІНСКАЯ АБЛАСНАЯ КАНТОРА
„СОЮЗУТИЛЬ“

(гор. Мінск, вул. Дзяміна Ведава, 6, тел. 22-185)
ПРАЗ ОВАЕ РАВНІНЫ КАНТОРЫ, а таксама ЗАРОТЧІНІКІ,
ДАРКІ І РАЗЬЯЗНЫХ ФУРГОНІШЧЫКАУ

ПРАВ ОДЗІЦЬ
ЗАГАТ ОУКУ
УЦІЛЬСЫРАВІНЫ:

ТРАПІЯ, МАКУЛАТУРЫ,
СТАРОГА ГУМАВАРА
АВТУКУ, ЛОМУ КАЛІЯР-
ВАГА І ЧОРНАГА МЕТА-
ЛА, ПАКЛІ, ПІЧАЦЫ,
КОНСКАГА ВОЛАСУ, ПУ-
ХІНРА, КАСЦЕЯ, КАП-
СЕРВІННА БАНКІ І ІНШ.

ЗВРАЦІЦЕ, ВАКСРАВА-
ЦЕ І ПРАДАВАЦЕ УЦІЛЬ
разным абортным,
працуючым у дошым
раёнах, кіёскам, фургонам
і ленасарыя на складзе
„СОЮЗУТИЛЬ“.

Для вланы ўціль вы-
скайшае агенств па тэле-
фону: у Мінску—22-185, Ва-
рышава — 1-78, Слуц-
ку — 4-72.

МІНОВІКАНТОРА
„СОЮЗУТИЛЬ“

ВЫДАВЕШТВ „ЗВЯЗДА“
ПАТРАВЮЦЦА

ПРАДАЕЦЦА ДОМ
КАЧАГАРЫ

Даведка па адрасу: Мінск, Ка-
лётарна, 16, кн. 2, Патрочы.

МІНСКІ ТРЭСТ СТАЛОВЫХ, РЭСТАРАНАУ І КАФЭ
ДА КАСТРЫЧНІКІХ СВЯТ

ФАБРЫНА-КУХНЯ, РЭСТАРАНЫ І СТАЛОВЫЯ ТРЭСТА
ПРЫМАЮЦЬ ПАПЯРЭДНІЯ ЗАКАЗЫ

НА АРГАНІЗАЦЫЮ БАЖНІТАУ, ВЕЧАРОУ І ТАВАРЫСКІХ
СУСТРЭЧ у клубах, установах і на даму.

У дні свята ў рэстаранах і сталовых ЗНАЧНА ПАПЫРАЕ-
ЦА АСАРБІМЕНТ ГАРАЧЫХ БЛЮД, ХАЛОДНЫХ ЗАКУСКАВ,
КАЛІТВАРСКІХ ВЫРАБАУ І ІНШ.

5 лістапада рэстараны працуюць да 2-х гадзін ночы, а сталовая № 1 і 8 і на фотэрыі — да 1 гадзіны ночы, 6, 7 і 8 лістапада рэстараны працуюць да 3-х гадзін ночы, а сталовая № 3 — да 2-х гадзін ночы.

ПАПЯРЭДНІЯ ЗАКАЗЫ ПРЫМАЮЦЬ:

- рэстаран № 2 — Савецкая, 66, рэстаран фабрына-кухня — Смер-
тэл. 25-388, лодскі тунік, тел. 22-37 і 25-336.
- рэстаран № 6 «Бурла» — Пенін- рэстаран № 8 — Інтэрнацыяна-
ская 9/1, тел. 22-221; лан, 10, тел. 20-821;
- рэстаран № 9 «Беларусь» — рог. сталовая № 1 — рог вул. Фрунзе-
вул. Кірава і Васілюкава, рэстаран № 10 — Перамалына, тел. 23-348.

ТРЭСТ РЭСТАРАНАУ І КАФЭ

Мар'іна-Горскі сельскагаспадарчы тэхнікум
аб'яўляе НАБОР СТУДЭНТАУ

НА 1940/41 ВУЧЭБНЫ ГОД НА ПЕРШЫ КУРС
палыводчага і плодавага аддзяленняў

У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 15 да 35 год, спе-
цыяльнасць 7 класу сярэдняй школы.

Іспыты па Калектыўнай, геаграфіі, беларускай і рускай мовах і літаратуры, матэматыцы і фізіцы.

Асобы, скончышыя 7 класў сярэдняй школы і маючыя па вы-
шэйшым класу дасягненні ацэны «выдатна», прымаюцца на першы
ПЕРШЫ ЗАЯУ ДА 10 ЛІСТАПАДА.

Іспыты з 10 па 15 лістапада.

Без іспытаў прымаюцца таксама асобы ў парадку пераводу з ін-
шых вучэбных устаноў на 8-е чыгуны курсы.

АДРАС РАДАКЦЫІ І ВЫДАВЕШТВА Мінск, Савецкая, 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар — 20-000 (камутатар), дадатковыя — 102. Прыёмная рэдактара — 2-13-52, наместніца адказнага рэдактара — 2-13-53, адказная скартара — 2-13-53, наместніца адказнага скартара — 2-13-54, адказная аддзела скартара — 2-13-54, адказная аддзела аддзела скартара і агітатрыі — 2-51-59, ваг эканамічнага аддзела — 2-04-30, літработніцаў — 2-13-56, літработніцаў па літаратуры і наставу, школы і ваенна-фізкультурнай рабоце — 2-18-85, унутранай інфармацыі — 2-13-90, аддзела рабальскараў і піом працоўных — 2-06-44 і 2-13-45, ваг. выдавецтва — 2-13-58, бухгалтэрыі выдавецтва і аддзела аб'яў — 2-13-60, выпускаючага — 2-47-68, карэктарнай — 2-13-57